

Живеејќи поделен меѓу херојските подвизи и злосторствата, меѓу срамот и пиедесталот, Радован Караџиќ заврши онаму каде што завршуваат сите модерни узурпатори на слободата, на мирот, на човековите вредности. Водачот од Пале падна, што велат Србите "ко соко с гране". Неговите тајни патешествија завршија. Паралелно со тоа заврши уште една неславна страница од богатата и воинствена српска историја.

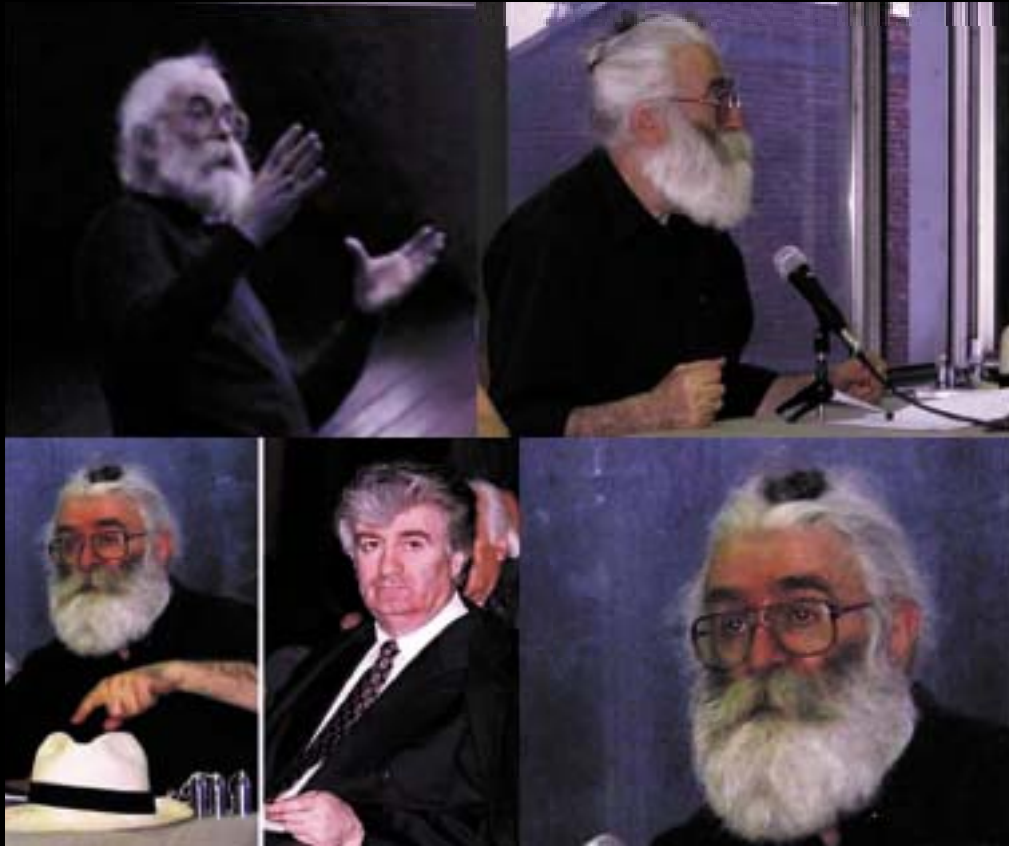
Сиве овие години Радован Караџиќ живеел во Белград, прикривајќи се со лажен идентитет под името Драган Дабиќ. Работел како надрилекар во една приватна белградска ординација и се занимавал со алтернативна медицина. Се движел слободно, а во таквиот начин на неговиот живот многу му помогнале побелената коса, долгата брада и мустаќите, како и очилата кои ги носел.

Под притисок на меѓународната заедница и на иницијатива на Слободан Милошевиќ, на 30 јуни 1996 година Караџиќ ги пренесе претседателските овластувања на Билјана Плавшиќ.

Тој се повлече од челното место на матичната партија и од севкупниот јавен живот. Оттогаш никој не можеше да му влезе во трагата. Последен пат јавно е виден и фотографиран во местото Хан Пјесак во јули 1996 година.

Некое време подоцна за него е напишана меѓународна потерница. Во ноември 1998 година САД понудија парична награда во висина од пет милиони долари за лицата кои ќе помогнат во пронаоѓањето на Караџиќ.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Како гром од ведро небо одекна веста за апсењето на еден од најбараните луѓе осомничени за воени злосторства на просторите на поранешна Југославија. По 13 години бегство Радован Караџиќ беше фатен онаму каде што никој ниту не претпоставуваше дека може да биде. Возејќи се во автобусот број 83 на релација Нов Белград - Батајница тој им падна во рацете на српските специјални единици. Наеднаш се урна митот за недофатливоста на европскиот Бин Ладен, како што многумина го нарекуваа екс лидерот на Република Српска. Човекот за кого се нижеа приказни, анегдоти, легенди и песни, човекот во кого се колнеа многу стари и млади генерации српски националисти наеднаш стана безвредна личност. Се срушија митските погледи за неговото дело, се искривоколчија мислите со кои се пишуваа новите страници на херојската српска историја. Живеејќи поделен меѓу херојските подвизи и злосторствата, меѓу срамот и пиедесталот, Радован Караџиќ заврши онаму каде што завршуваат сите модерни узурпатори на слободата, на мирот, на човековите вредности. Водачот од Пале падна, што велат Србите "ко соко с гране". Неговите тајни патешествија завршија. Паралелно со тоа заврши уште една неславна страница од богатата и воинствена српска историја. Ликот и делото на Караџиќ допрва ќе биде предмет на суштинска анализа, долго ќе се открива неговиот проект поставен на основите на мега-српството. Претстои период во кој ќе се фрли нова светлина на случувањата од крвавата југословенска драма. Уште еднаш,

по којзнае кој пат, народите во Босна ќе мора да се навратат, ќе мора да се присетат на разбрануваните духови од пред петнаесеттина години, уште еднаш ќе мора да ги вратат ужасите во своите мисли, уште еднаш да плукаат по другата, туѓата страна, да го маваат телевизорот кога ќе се спомене селективната правда на Хашкиот суд. Неспорно, по Милошевиќ и Шешел судските мантии во Хаг добија нов пациент за експериментирање. Дали и овијат ќе паднат на тестот на судската зрелост, како што тоа често им се случуваше, ќе покажат месеците и годините кои доаѓаат. Се разбира, доколку Радован ги издржи.

МЕЃУНАРОДНА ПОТЕРНИЦА

По прогласувањето на независната Република на српскиот народ во Босна и Херцеговина во 1992 година, која подоцна го доби името Република Српска, Караџиќ стана првиот нејзин претседател. Во април истата година тој заминал на Пале, а Владата на Република Српска почнува со работа во мај, еден месец по првите судири. Негова цел беше да ја реализира одлуката за формирање на сопствени вооружени сили со преземање на српскиот воен кадар од тогашната ЈНА во Босна. За време на војната тој стана лидер на босанските Срби и заедно со воениот командант Ратко Младиќ бил креатор на воените операции. На 25 јули 1995 година Хашкиот трибунал го подигна првото обвинение против двајцата водачи на Ср-

УРНАТ МИТОТ ЗА МЕГА СРБИНОТ ОД ПАЛЕ

бите од Босна, кое содржеше 16 точки, од кои една се однесуваше за геноцид, а три за злосторства против човештвото. Второто обвинение, кое се однесуваше за злоделата во Сребреница е подигнато на 16 ноември 1995 година и имаше 20 точки, од кои вкупно девет беа за злосторства против човештвото. Под притисок на меѓународната заедница и на иницијатива на Слободан Милошевиќ, на 30 јуни 1996 година Караќиќ ги пренесе претседателските овластувања на Билјана Плавшиќ. Тој се повлече од челното место на матичната партија и од севкупниот јавен живот. Оттогаш никој не можеше да му влезе

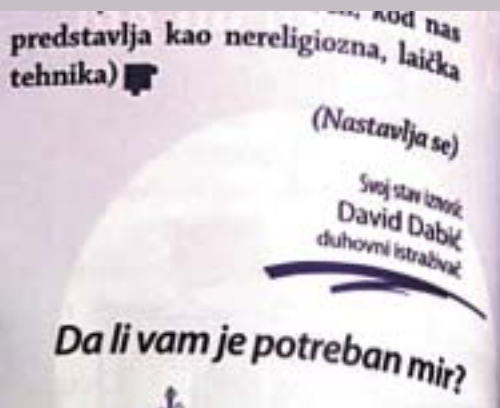
во трагата. Последен пат јавно е виден и фотографиран во местото Хан Пјесак во јули 1996 година. Некоје време подоцна за него е распишана меѓународна потерница. Во ноември 1998 година САД понудија парична награда во висина од пет милиони долари за лицата кои ќе помогнат во пронаоѓањето на Караќиќ, за да може да биде изведен пред лицето на правдата во Хаг. Четири години подоцна низ сараевските улици се појавија потерници и за него, но и за Младиќ. Во октомври 2002 година Хашкиот суд отпечати ново и изменето обвинение против Радован, која ги обединува сите претходни и тоа беше одвоено од она на Ратко Младиќ. Новото обвинение доби нова форма со 11 точки, меѓу кои и оние за геноцид и соучесништво во геноцид, злосторства против човештвото, кршењето на законите и обичаите на војување. По зголемените притисоци врз семејството на Радован Караќиќ, кога во 2005 година на Пале беше уапсен неговиот син Саша, сопругата Лилјана Зелен - Караќиќ го повика да му се предаде на трибуналот. Таа порака на Радован му ја испрати преку ексклузивно интервју дадено во јули истата година. Според податоците со кои располага Хаг, Караќиќ се сомнички за злодела кои имале за цел обезбедување контрола во подрачјата на Босна, денешна Република Српска, преку константно намалување на бројот на несрпското население. Се разбира, најголемиот товар и злосторство кое му се припишува е масакрот врз 8.000 босански муслимани во Сребреница. Под негова команда српските војници во Босна убивале, мачеле, сексуално злоставувале несрби, давал наредби за бомбардирање и снајперска стрелба врз цивили во Сараево, што довело до убиства и ранување на илјадници лица, вклучувајќи многу жени и деца.

"Апсењето на Караќиќ е дел од примопредавањето на власта и наследство од претходната власт и затоа не сакам Социјалистичката партија да биде предмет на политички манипулации и тие апсеаат да се доведуваат во врска со нашето влегување во власта. Токму заради тоа ние ќе побараме да се разгледаат околностите под кои е уапсен Караќиќ. На јавноста треба да ѝ се објасни од кога тој се наоѓа во Србија и од кога е набљудуван од страна на безбедносните служби. Ниту еден припадник на полицијата не учествуваше во лоцирањето, ниту во апсењето на Радован, туку тоа го сторија безбедносните служби. Не верувам дека овој чин е последица на назначувањето на новиот директор на БИА, кој на таа функција е само четири дена".

Ивица Дачиќ, министер за внатрешни работи на Србија

ТИЕ ЗА ВОЛКОТ, А ВОЛКОТ НА ВРАТА

Сиве овие години Радован Караќиќ живеел во Белград, прикривајќи се со лажен идентитет под името Драган Дабич. Работел како надрилекар во една приватна белградска ординација и се занимавал со алтернативна медицина.

ДАРБА ЗА ДУХОВНОСТ ИЛИ ПАРАВАН ЗА ЗАШТИТА?!

Драган Давид Дабич, односно Радован Караќиќ пишувал за белградскиот магазин "Здрав живот", а истовремено држел и предавања поврзани за духовниот живот. Интересно е тоа што вработените во редакцијата ниту еднаш не се посомнеvale дека станува збор за еден од најбараните хашки бегалци. Оние што го познавале како Драган Дабич тврдат дека оставал многу силен впечаток, како човек кој бил упатен во духовниот живот. За нив овие информации се повеќе од шок. Караќиќ за магазинот пишувал без хонорар, а се претставувал како духовен исцелител. Исто така, тој на 23 мај оваа година на Ада Циганлија, во рамките на фестивалот за здрав живот, одржал предавање под наслов "Како да се негува сопствената енергија". Во Центарот за култура во Смедерево на 10 декември минатата година, д-р Драган Давид Дабич, невропсихијатар, истражувач во областа на психологијата и биоенергијата, одржал предавање на тема "Односот меѓу мирувањето и медијацијата".

"Ова е тежок ден за историјата на Србија. Радован Караџиќ не е воен злосторник. Тој заслужено стана легенда и мит меѓу српскиот народ. Тој се жртвуваше за својот народ, а Тадиќ

него го жртвуваше. Претседателот Тадиќ веќе подолго време влече велепредавнички чекори, па затоа српските радикали ќе ги преземат сите видови политичка борба, вклучувајќи и масовни протести, за рушење на неговиот режим. До крајот на годината мора да ги исчистиме".

Томислав Николиќ

"Ги повикувам и Ратко Младиќ и Горан Хаџиќ да се предадат. Тоа ќе биде подеднакво добро и за нив и за српскиот народ. Со апсењето на Радован Караџиќ државата направи крупен чекор.

Сега очекуваме дека Хашкиот трибунал праведно ќе суди и еднакво ќе ги заштити сите жртви и еднакво ќе ги третира сите обвинети".

Мирко Цветковиќ, премиер на Србија

"Лишувањето од слобода на хашкиот бегалец Радован Караџиќ е големо исчекорување напред за актуелната власт во Србија. Хашкиот трибунал ќе го утврди сè она што Караџиќ го вршел и сè она

за што е виновен. Многумина знаеја дека тој се наоѓа во Белград, но очигледно дека имал лица кои вешто го покривале. На таков начин настрада и Караѓорѓе".

Стипе Месиќ

"Апсењето на Радован Караџиќ претставува историски момент. Ова е храбар потег на претседателот на Србија, Борис Тадиќ. Тоа ги покажува европските аспирации на Србија. Жртвите мораат да знаат дека масовните кршења на човековите права нема да останат неказнети. Ова е навистина добра вест за целиот Балкан и клучен чекор кон мирот и помирувањето во регионот".

Ангела Меркел

РАЗЛИЧНИ, А ТОЛКУ СЛИЧНИ... КАРАЏИЌ И САДАМ

ДАЛИ КАРАЏИЌ МОЖЕ ДА ГО ПОБЕДИ ХАГ?

Ексклузивноста и еуфоричноста околу апсењето на Караџиќ беше и ќе помине. Што сега? Што понатаму? Дали Хаг ќе ја изврши задачата и мисијата која толку многу ја посакуваше? Дали може на вистински и на професионален начин да се справи со уште еден српски голем ветеран од современата српска митологија? Досега тоа не му успеваше. Ниту со Милошевиќ, ниту сега со Шешељ, хашките судии и обвинители не излегоа како победници во соочувањата. Едноставно беа приземно поразени. Не можеа да се борат против методологијата во пристапот на индивидуалната одбрана на двајцата српски функционери. Беа исмевани, откриени во злонамерните игри по секоја цена да најдат вина во отсуството на докази и компетентни сведоци. Хаг денес е без углед, Хаг денес нема соодветен кредибилитет. Неговата професионалност е урната од самоодбраната на Милошевиќ и на Шешељ. Реномето на судот драстично опадна и со ослободителните пресуди изречени за Харадинај и Ориќ, со политички донесената пресуда за Тарчуловски. Сега Хаг е на поправен испит со делото на Караџиќ. Или ќе го врати она што со години наназад го губеше или ќе се дотолчи во сопствениот безизлез. Најавата дека Радован Караџиќ ќе се брани сам, навестува уште една хашка лакрдија. Ретко кој може да поверува дека тој сиве овие години само глумел лекар и духовен исцелител. Радован веројатно крие огромни адути, поткрепени со веродостојни факти и пишани аргументи, кои ќе го потресат не само регионот, туку и западниот свет. Се разбира, први на удар ќе бидат Холбрук, Олбрајт, Клинтон... луѓето со кои посредно и непосредно преговараше. Светот се подготвува за уште едно хашко шоу. Премиерата веројатно ќе биде наесен.

Се движел слободно, а во таквиот начин на неговиот живот многу му помогнале побелената коса, долгата брада и мустаќите, како и очилата кои ги носел. Радован воопшто не потсетувал на оној лик кој го имал до средината на деведесеттите години на минатиот век. Неговиот вистински идентитет вешто го криел повеќе од една деценија. Интересно е тоа што ниту вработените во ординацијата, каде што работел поранешниот претседател на Република Српска ниту, пак, луѓето во чија близина живеел знаеле за неговиот идентитет. Како во старите добри криминални и каубојски холивудски филмови. Вакво сценарио тешко дека можат да смислат и најпознатите светски филмски творци. Речиси никој не очекуваше дека Радован Караџиќ ќе се уапси на српска територија. Десеттина години се шпекулираше со разноразни локации за неговите движења и престојувалишта, но никој не можеше ниту да претпостави дека тој се наоѓа во српската престолнина. Манастирите во Црна Гора, пештерите во Босна, Русија, Белорусија... беа најчестите дестинации со кои се поврзуваше потенцијалното место на живеење на српскиот вожд. Полицијата го бараше Младиќ, на крајот дојде до Караџиќ. Апсурд или логичен след на нештата? Фотографиите и снимките кои се појавија ден по неговото апсење ги навратија сеќавањата од пред неколку години кога од подземно скривалиште како глушец од дупка беше извлечен Садам Хусеин. Споредбата е невкусна, но е навистина слична. Обидот да се затскријат од јавноста преку промена на идентитетот и сопствената физиономија ги стави овие двајца, соевремено неприкосновени водачи, на столбот на медиумскиот срам. Кои беа, а каде дојдоа и каде завршија... е честиот коментар на обичните. За некого солзи радосници, за други солзи од тага што нивниот водач наеднаш стана мизерна фигура во рацете на некои што делат некаква правда. "Не прави му го на човека она, што не сакаш тебе да ти го прават", е изреката која реалистите и верните во Бога често ја преповторуваат и ја пренесуваат. Она што Бог го научил, тоа и ќе го стори, колку и да бегаш од неговата рака.